

ljenje posebne kmetijske družbe za slovensko Štajersko?

Dražba goveje živine za pleme. Meseca oktobra se bodo sopet v Gradcu, Mariboru in Celju goveda za pleme po dražbi prodajala, in sicer goveda treh deželnih plemen, t. j. muricodolskega, pomurskega (Murboden-Rasse) in marijinodvorskega. Kmetje, ki se želé te dražbe udeležiti, se morajo najpozneje do 1. sept. t. l. pri centralnem odboru v Gradcu oglasiti in 10 gl. za oglasilni list položiti, da se potem smejo dražbe udeležiti. Na poznejše oglase se ne bode ozirjal. S tem se pa tudi oni živinorejci, ki imajo za pleme priležnih mladih bikov in junčkov čiste krvi, vabijo, naj to centralnemu odboru o pravem času na znanje dajo, ako jih hočejo oddati.

Prešiči za pleme. Tudi letos se bode nekoliko plemenskih prešičev suffolk — in berkširskega plemena za pleme razdelilo. Tisti kmetovalci, ki želé takih prešičev si omisliti, naj to centralnemu odboru v Gradcu naznanijo in za vsakega prešiča 10 gl. pošljejo, da se jim more potem postreči.

Dopisi.

Iz Lembaha 30. jun. (Bralno društvo.) Včeraj se je pričelo s streljanjem možnarjev naše bralno društvo v hiši čč. benediktincev ob potoku, ktero so brezplačno prepustili temu namenu, dokler se ne posreči v vesi pridobiti stanovanja. Udeležilo se je precejšno število srenjčanov, ter je pristopilo do sedaj blizo 30 odličnih posestnikov. — Č. g. župnik Lovro Hrg so kot začasni prvosednik prebrali in razložili pravila in med drugim tudi izrekli resnico, kterej prav iz srea pritrdimo, da daje namreč društvo dušnemu pastirju najlepšo priliko, pogovarjati se s farani o stvareh, ki v cerkev ne grejo, pa so vendar dan današnji gospodarjem in državljanom tako silno potrebne in koristne.

Potem se je volil odbor 5 udov in 2 namestnikov, ki bodo odslej društvo lepo ravnali. Gospod z Maribora je s končno besedo navduševal poslušalce, katerih število je bilo močno naraslo, da se udeležijo društva, ki bode na podlagi sv. vere poganjalo se za vsestransko omiko ljudstva, pa tudi s primernimi veseljami skušalo osrčevati uboge kmetovalce in obrtnike, ki nimajo dan današnji druga na svetu kakor skrbi, trud in žalost, posebno letos, ko uima vse pokončava, kar so pridne roke z velikim trudom in božjo pomočjo obdelale in pripravile. Med govori in volitvijo po listkih so nekteri dijaki in lempaški rojaki z gospodoma učiteljema čedno prepevali. — Naj slednjič še povemo, da nas je silno razveselila lepa edinost in vnetost za

dobro stvar, ki tukaj med čč. gg. duhovnoma in učiteljema vlada. Ako bodo, česar ni dvomiti, vsi skupaj sodelovali pri poduku, bode društvo veselo napredovalo. Kako tolažljivo in za dobro stvar koristno je, ako šteje fara le 30 modrih, v vseh potrebnih stvareh podučenih in značajnih možev! Ti bodo potem zdrave pojmove med sosedi širili in tako se srenje v kratkem času prerodijo, da niso zapeljivcem metlje. Toraj: Bog daj srečo!

Iz Švicarskega konec m. junija. (Razmere katoličanov.) Tri tjedne sem zboruje v Bernu švicarski drž. (zavezni) zbor. Najvažnejša stvar vseh dosedanjih obravnav je novi načrt postave o pravosodji v zaveznih deželah. Katoličani so zahtevali, da se tudi cerkveni prizivi (rekurzi) izročajo državni sodnji, naj bi se pritožbe katoličanov nepristrano in bolj pravično presojevale. Pa o tem niso hoteli naši liberalci nič slišati, kajti imajo v postavodaji zagotovljeno večino glasov, da zamorejo proti nam sovražno postopati, ne po pravici, ktere ni več ne poznajo, ampak po nasilstvu, kterege se povsod poslužujejo. Predlog katoličanov je toraj z vsemi proti 14 glasom bil zavržen. Teh 14 glasov je iz nekdanjih zaveznih kantonov.* — Čudno pa je, da so pri tej priliki zoper nas glasovali ali se pa glasovanja vzdržali federalisti iz francoskih kantonov, katerim smo mi l. 1872, ko so hoteli liberalci vstav prevreči, pomagali, da se to tačas ni zgodilo. Tako smo toraj švicarski katoličani par tjednov potem, ko se je vstav vnovič prenarobil, brezpostavni postali! Člen 113. najnovejšega vstava namreč pravi! „Državna (zavezna?) sodnja razsoja pritožbe državljanov o krčenji ustavnih pravic, kakor tudi pritožbe posamesnih oseb zastran prestopa državnih pogodb in konkordatov.“

Nihče ne more tajiti, da spada svoboda vesti, vere in bogočastja k poglavitnim in najvišjim ustavnim pravicam državljanov, prav tako kakor enaka mera pri razdelitvi davka. — Brez dvoma bo tudi narodno svetovalstvo (Nationalrath), ki je neka „gosposka zbornica“ na Švicarskem, najnovejši prestop vstava sprejelo, da v liberalnosti za večino poslancev državnega zbora ne zaostane. Mi pa rečemo: Dežela, kder se meni in tebi nič ustavne pravice žalijo, preden so še prav razglašene, ne stoji več na stalu pravice, ki narode vzvišuje, ter je zapravila pravico svo-

* L. 1843 so namreč kantoni: Švac, Uri, Unterwalden, Luzern, Friburg, Zug in Wallis med sebo zvezo napravili, da si proti brezverskim liberalcem in centralistom ubranijo kantonsko samostalnost in svobodo, kakor tudi kat. vero. L. 1845. sta pristopila še Bern in Geneva; l. 1847 so pa liberalci nad katoličani zmagali. L. 1848, se je sklenil vstav, ki je tudi katoličanom pravičen bil. Pa nekdanja politična samostalnost kantonov se je čedalje bolj krčila, dokler niso liberalci letos vstava (verfassung) prevrgli, katoličanom vse pravice vzeli, ter delajo zdaj ž njimi po Bismarkovem izgledu. To je svoboda, ktero imajo liberalci povsod za tiste, ki se drznejo drugih misli biti, kakor so liberalci. Liberalizam najhujše trinoštvo!

jega lastnega obstanka, in čuditi bi se ne bilo, ako stegne kateri mogočnej ob prvi priliki svojo grabljivo roko po njej. Bolj ko človek svojo domovino ljubi, bolj ga tudi pri srcu peče, če vidi v domovini tako kričečih krivic. Kje bi vzeli švicarski katoličani še domoljubja, ako se jim 3 tjedne po sklenjenem novem vstavu najvažnejši členi, zagotavljajoči katoličanom versko svobodo, s peklenskim roganjem in proti vsej pravičnosti zbršejo!

Slednjič še eno samovoljnost naših liberalcev. Odvetnik preč. škofa Lachata, gosp. Amiet, je vložil pri narodnem svetovalstvu prošnjo, da se nja rekurs proti odstavljenu škofa ne vzame še v tem zasedanju v obravnavo, ker še sledi drugih pritožeb in pisem zoper to nasilstvo. Večina odbora pa nalašč sklene, da pride rekurs na dnevni red, to je, da ga bodo ovrgli. Odvetnik je pa vložil drugo pismo, v katerem preklicuje svoj rekurs, ako ga hočejo že v tem zasedanju v obravnavo vzeti, ter si pridržuje pravico, ga pozneje zopet vložiti. Mudi se pa liberalcem s to rečjo zato, ker hoče tudi veliki svet Šent-Galski svojega škofa (dr. Greitha) odstaviti, češ, da se je pregrešil s tem, ker je brez vprašanja vlade z apencelkimi katoličani neko pogodbo sklenil.

Od sv. Marjete pri Pesnici 23. rožnika. (Konrad Seidl cestni mojster) je pri nas po predzadnji povodnji raztrgano cesto in most popravljal, ter s svojimi lastnimi konji in dvema hlapcema dal nekoliko šibrovja in blata na poškodovano cesto navoziti in jo povrhoma poravnati. Vsak, kateri je to delo vidil in nekoliko možgan v glavi ima, je lahko spoznal, da bo takó nadelano cesto prva povodinj podmolila in razjedla; cesta bi se imela na dotičnem mestu vzdignoti, kraj ceste na obeh straneh varna ograja potegniti in most napraviti.

Zadnja povodenj je sopot cesto poplavila in z lehkoto navoženo šibrovje in blato na bližnji travnik odnesla. Cesta dozdej še ni popravljena in se z nevarnostjo po njej vozi; Seidl morda študira, kako bi sopot cesto napravil, da bi več zaslužil. —

Most, ki je bil poprej obokan, je dal Seidl z dilami napraviti, da ga bo voda ležej odnesla.

Druga povodenj nam je več škode napravila, kakor prva, ker je na ob Pesnici ležečih travnikah senó poblatila, da skoro ni za drugo kakor v gnoj. Temu je veliko krivo, ker se je neki predstojnik na Seidlna bojé zanašal, ki mu je obljubil, da se bodo po predzadnji povodnji raztrgani bregovi ob Pesnici ob svojem času popravili, kar se pa dozdej še ni zgodilo. — Koga bi jeza ne grabila, ako čuti, kako težko da se denar spravi, s katerim debele okrajne oblake plačujemo, in kako svojeglavno da ljudje Seidlnove baže s tistim ravnaajo! In vendar se ne manjka med nami ljudi, ki mislijo, da je Seidl „nezgruntano“ prebrisana glava in zgol ljubezni do ubo-

gega kmeta, dasiravno druga ne zna, kot strašno kričati in hujskati sosebno ob volitvah.

Da je nevednež z dolgim jezikom, nam je posebno v pretečenem letu jasno pokazal ob volitvah, ker druga ni vedil svojim volilcem povedati, kakor da je po duhovnikih in papežu udrihal, kar je se ve da prav lahko in v sedanjih časih brez kazni!

Ko se je še iz Kamcee k sejám okr. zastopa v Maribor vozil, je bajé vsak mesec 6—7 gld. potnih stroškov okr. zastopu zarajtal; potem lahko sodimo, kako drago da bo pri nas svoje vožnje zaračunal, ker je več dni zaporedoma svoje konje in dva hlapca pošiljal ceste nadelevat, pa tudi sam se večkrat prepeljal gledat, kako da delo napreduje. Čudno, da se mož tega dela podstopi, ko je vendar v poročilu deželnega odbora bral, da so okr. ceste z večine prav zato v tako slabem stanju, ker nimajo okr. zastopi izvedencev, kateri umejo, kako treba ceste delati.

Sv. Lenart v slov. gor. 30. jun. Včeraj se je obhajala v naši fari vesela svečanost. Njih veličanstvo cesar so po predlogu milost. knezoškofa imenovali prečast. g. dekana Jurija Tuteka za častnega korarja lavantinskega. Seljanski farani sv. Lenarta so tudi o tej priliki pokazali svojo hvaležno ljubezen do dragega njim dušnega pastirja, ki že mnogo let neutrudno pri njih dela. Že v nedeljo so pridšega iz Maribora se strelbo sprejeli, in pozno v noč še so je slišala strelba in so gorele krasno napravljene razsvečave, posebno v Lormanji in v Žerjavcih. Tudi cerkev je bila praznično okinčana. Lepo število gg. duhovnikov je svojega dekana počestilo s nazočnostjo, in iz cele dekanije je prišlo toliko ljudi, kakor redko kedaj. — Želimo prečastitemu gospodu še mnogo let krepkega zdravja!

Politični ogled.

Avstrijske dožele. Vesela znamenja milejših časov se prikazujejo! S tem zameremo po pravici danas politični pregled začeti. Veselo znamenje je že to, da razposajeni liberalni časniki ne nehajo godrnjati nad spremembo v vojnem ministerstvu. Kričali so, da je ustav (Verfassung) prelomljen, ker ni vladar premembe skupnemu ministru naznanil, da bi jo bil s svojim podpisom potrdil. Prišlo je potem zaželeno pismo, pa tudi s tem se ustavakom ni povrnil mir, marveč godrnjajo in zabavljajo naprej, pa tako, kakor človek, ki je poln srda, pa se ne upa javno imenovati človeka, na kterega je jezen. Jezi jih, da je njih ljubljeneč Kuhn odstavljen, in ker se ne upajo naravnoč cesarju tega očitati, daje „N. fr. Pr.“ nasledniku Kollerju nasvète, naj se ne da motiti najvišjemu poveljniku (nadvojvodi Albrehtu) in novemu načelniku general-štaba (baron Johnu), češ, da bi omejitev njegove ob-